

VALENTINA I LUKA MAVRETIĆ (PREMA MOTIVIMA LEGENDE O DANKU), DANKOVO SRCE,
RED. JURE RADNIĆ, GRADSKO KAZALIŠTE LUTAKA SPLIT, IZVEDBA 1. SRPNJA

Najhrabriji su sanjari u mraku

Piše Kristina Tešija

Legenda o Danku, jedna od priča koje se mogu pronaći u zbirci priča Maksima Gorkog *Starica Izergil* napisanoj prije točno 130 godina, tematizira hrabroga mladića, člana plemena koje živi u svijetu tame, a koji odluči pronaći svijet svjetla i povesti pleme sa sobom. Mavretići u svojoj adaptaciji zadržavaju fabularni okvir izvornika, ali je prilagođavaju najmlađoj publici. Gorkijev Danko umire na kraju putovanja, dok „naš“ Danko zajedno s plemenom prilagođava oči svjetlu i započinje novi život. Također, ovaj Danko možda nije hrabar i odvažan kao Gorkijev, makar na prvu.

Stipe Gugić odigrao je Danka kao plahog sanjara koji možda ni sam ne vjeruje u pozitivan ishod avanture, ali kojega srce uporno tjera naprijed. I u ovom se detalju krije glavna poruka najmlađima u publici: hrabrost ima mnogo lica, ne ostvaruje se uvijek u najglasnijim i najodvažnijim pojedincima. Nekad su najhrabriji među nama oni koji tihim glasom uporno ponavljaju ono u što vjeruju.

Ostatak plemena utjelovio je ansambl u sastavu Milena Blažanović, Stipe Jelaska, Andrea Majica, Branimir Rakić, Petar Salečić i Justina Vojaković-Fingler. Naviknuta na snažne, eksplozivne i zabavne izvedbe ansambla Gradskog kazališta lutaka, ostala sam zatečena činjenicom koliko je na vide-noj izvedbi nedostajalo energije. Ovo je, na žalost, najuočljivije kod onih od kojih sam, priznajem, najviše očekivala - Rakić kao

Scenski je pokret najsnažniji kada je uključen cijeli ansambl

Vrač na trenutke djeluje odsutno i izgubljenno, Milena Blažanović ne uspijeva se probiti kroz glasnije i snažnije muške izvedbe, a i Andrea Majica je začudno prigušenija nego inače, pri čemu kratke monološke izvedbe praćene naglašenom gestikulacijom i scenskim pokretom oslabljuju njezinu prisutnost i izvedbu.

Ipak, važno je istaknuti zaigranu i zabavnu izvedbu Stipe Jelaska kao protutežu. Naime, *Dankovu srcu* bolno nedostaje humora. Jelaska zabavlja najmlađe, ali oni stariji, u pratnji, ostali su lišeni jezičnih igara na koje smo naviknuli u najboljim izvedbama GKL-a. Priča o Danku svela se na ponavljanje fraza o tami i svjetlu, dok na dramaturškom planu nedostaje kontrasta koji priču gura naprijed. Putovanje Danka i plemena ne ostavlja dojam hrabrog koraćanja prema svjetlu koje iziskuje žrtvu, već otkriva manjkavosti u pismu i režiji. Tako se dramatur-

ška napetost otkriva kao naknadna misao u sukobu plemena i Danka.

Scenski je pokret najsnažniji kada je u njega uključen cijeli ansambl, kada se kroz oslanjanje, njihanje i scensku igru oslikava zajednica plemena. Scenografija (Jure Radnić, Karmen Telišman, Helena Bacinger Škrlec, reGalerija) i kostimografija (Sonja Obradović) ostvaruju se u predivnim tapiserijama, a ambijentalni zvuk (Tvrtko Hopek, Franko Perić) praćen je onomatopejom, glasanjem i tapkanjem ansambla, te su ponudili puno više od samih izvedbi - oslikali su svijet svjetla i tame, ambijent, začudnost i strah kao neizostavne faktore u ovoj priči. Ipak, snaga ovih elemenata gubi se kada glazba prijede u song, a scenski pokret u razbacivanje bez smisla, kada scenografija i kostimografija postanu flasteri za slabije pismo, režiju i izvedbe.

Arhetipska priča o pojedincu koji odluči krenuti drugim putem i biti aktivan sudionik u „krojenju vlastite sudbine“ evocira nekoliko misli; kada Vrač priča o svijetu tame kao onome koji je njihov, koji je najbolja verzija svijeta na koji mogu računati, starijim će gledateljima u misli doći Leibnizova misao o najboljem od svih mogućih svjetova. Ili Krležina o tome kako „s ljudima zajedno smrdi, ali je toplo“, dok Dankova tvrdnja da „vjeruje da postoji nešto više od mraka“ u sebi sadrži nešto donkihovski. I to je možda sasvim dovoljno - pokazati djeci da je moguće biti sanjar u mraku, da je moguće i vrijedno sanjati svjetlo i ići hrabro za njim.